

Gropviken

Länsstyrelsen Östergötland | 010 223 50 00 | ostergotland@lansstyrelsen.se

Gropviken | Söderköping kommun | Motalaströms kust och skärgård

Bild: Vy över den inre delen av Gropviken. Maria Åslund

Projektområde

Viken är belägen i Söderköpings kommuns sydöstra del i S:t Annas skärgård. Arean är ca 4 km² och maxdjupet är drygt 25 m i den yttre delen. I den inre delen i höjd med Björnvik är viken fortfarande förhållande vis djup, ca 15 m. Stränderna är relativt branta och djupet i viken blir snabbt över 10 m. Den innersta delen skiljer sig dock från den övriga viken då den utgörs av en smal grund vik med riklig undervattensvegetation som domineras av ålnate och axslinga. Den delen är sannolikt det ekologisk viktigaste området för fisk i hela Gropviken. Bottensubstratet utgörs här helt av finsediment och strandlinje kantas av ca 20 m breda vassbälten. Det rikliga beståndet av bladvass tillsammans med den täta undervattensvegetationen visar att området sannolikt kan fungera som en viktig reproduktions- och uppväxtmiljö för fisk. Övriga viktiga områden i viken är två mynnande öringsåar, Passdalsån och Börrumsbäcken. Av dessa är Passdalsån den mest produktiva öringbäcken och den bedöms som relativt naturligt och är en av Östergötlands främsta leklokaler för havsöring och skyddad som Natura 2000-område.

Orsak till åtgärder

Gropviken har ingått i projektet ”Vik för Vik” där en åtgärdsplan togs fram med fokus på att förbättra näringsstatus och ekologisk funktion för framför allt rovfisk. Projektet finansierades av Havs- och vattenmyndigheten. Den ekologiska statusen är idag satt till måttlig i VISS.

Länsstyrelserna

Det är känt sedan länge att gäddan är på tillbakagång utmed våra kuster. Detta beror på flera faktorer, bland annat på att lämpliga lekplatser har blivit färre. Gäddan som rovfisk är en mycket viktig toppredator som håller ner beståndet av vitfisk, som exempelvis braxen och mört. Vid områden där gäddan har minskat ökar ofta vitfiskbestånden kraftigt vilket i sin tur leder att grumligheten ökar samt att näringsämnen sprids lättare i vattenmassan genom att de ofta födosöker och ”bökar upp” på botten. Den ökade grumligheten leder till att gäddynglen får det svårt i konkurrensen om födan.

Ytterbyån, Börrumsbäcken och Passdalsån, som alla rinner genom jordbrukslandskap visar att erosionsproblem förekommer i alla tre vattendragen vilket blir mycket tydligt i samband med högre flöden då Gropviken blir tydligt grumligare.

Vad vi vill förbättra

Målet är att stärka gäddbeståndet genom att anlägga en gäddvåtmark i den inre delen av viken samt minska erosionsproblemen i de tre kustmynnande bäckarna. Vi förväntar oss ett kraftigare bestånd med gädda som i sin tur prederar hårdare på beståndet av vitfisk i viken. Minskning av erosion i vattendragen leder till ett klarare vatten i viken, vilket är positivt bland annat för gäddan när den födosöker.

Planerade åtgärder och aktiviteter

- Fiskinventering i en avgränsad yta i den inre delen av Gropviken
- Biotopkartering av samtliga tre tillrinnande vattendrag med tillägg att identifiera lokaler där erosion sker
- Vidta åtgärder för att minska erosionen
- Mätning av siktdjup och turbiditet på flera platser i viken
- Projektering av gäddvåtmark
- Förankringsprocess med berörda markägare
- Tillståndsansökan för anläggning av gäddvåtmark
- Ta fram skötselplan för gäddvåtmarken
- Anläggning av gäddvåtmark

Planerad uppföljning

- Okulär besiktning av våtmarken under våren för att kontrollera funktionen som gäddlekområde. Eventuellt kan fiskräknare användas för att kontrollera funktionen av våtmarken.
- Uppföljning av fiskinventeringen förslagsvis var tredje år
- Fortsatt mätning av siktdjup och turbiditet i viken

I samverkan med

Berörda Markägare
Söderköpings kommun

Länkar

[VISS](#)

[Värdetraktsbeskrivning för "Trakt Kustmynnande vattendrag" i regionala handlingsplanen för grön infrastruktur](#)